

Peabskolan AB
maria.hernroth@peab.se

Rektor vid skolenhet
hans.andersson7@peab.se

Beslut

2017-05-29
Dnr 40-2016:202

Beslut

efter kvalitetsgranskning av yrkesprogrammets
ändamålsenlighet i Peabskolan Upplands Väsby
med huvudmannen Peabskolan AB

2017-05-29

2 (14)

Dnr 40-2016:202

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av yrkesprogrammets ändamålsenlighet under våren 2017. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma hur skolorna skapar helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på yrkesprogrammen utifrån de kunskaper som uttrycks i examensmålen. Granskningen fokuserar på lärares samverkan och på hur rektor bedriver sitt pedagogiska ledarskap för att skapa en sammanhållen utbildning för eleverna.

Granskningens två huvudfrågor är:

- Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?
- Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen, och mellan utbildningens olika delar, så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Granskningen omfattar 36 kommunala och fristående gymnasieskolor. På varje gymnasieskola har ett av följande program granskats:

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

Granskningen av Peabskolan Upplands Väsby med huvudmannen Peabskolan AB ingår i detta projekt. Peabskolan Upplands Väsby besöktes den 20-21 april 2017. Ansvariga inspektörer har varit Stina Linder och Maud Karlström.

På Peabskolan Upplands Väsby har Skolinspektionen granskat bygg- och anläggningsprogrammet.

I samband med besöket genomfördes intervjuer med rektorer, lärare, elever och APL-handledare (APL = arbetsplatsförlagt lärande). För att kunna bedöma rektors och lärares arbete med skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på utvalt yrkesprogram har Skolinspektionen även begärt in ett antal dokument, bland annat dokument som visar på lärares samverkan och på vilket sätt den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen bidrar till helhet och sammanhang i elevernas lärande.

I detta beslut redovisar Skolinspektionen iakttagelser, analyser och bedömningar. Beslutet ger också en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

2017-05-29

3 (14)

Dnr 40-2016:202

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de huvudmän och skolenheter som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden hos andra gymnasieskolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens kvalitetsgranskning visar att Peabskolan Upplands Väsby arbetar för att eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet ska få helhet och sammanhang i sin utbildning. Granskningen visar att lärarna utgår från examensmålen i planeringen av sin undervisning och att det sker ett kollegialt lärande lärare emellan. Granskningen visar vidare att lärarna i gymnasiegemensamma ämnen och yrkeslärarna samarbetar dels i ämnesövergripande projekt men också genom att lärarna besöker varandra på lektioner bland annat för att samverka i arbetet med infärgning, det vill säga att låta ämnen samspela med varandra inom undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att knyta samman den skolförlagda utbildningen med elevernas arbetsplatsförlagda lärande fungerar väl. Granskningen visar att det finns en fungerande organisation kring APL (arbetsplatsförlagt lärande) och att eleverna upplever att deras arbetsplatsförlagda lärande bidrar till helhet och sammanhang i deras studier. Eleverna ges möjlighet att reflektera under och efter sina APL-perioder bland annat med hjälp av de uppgifter som de har med sig under sin APL. Uppgifterna som eleverna har under sina APL-perioder är till största del från de yrkeskurser som är utlagda mot APL. Det förekommer att eleverna har med sig uppgifter från gymnasiegemensamma ämnen, även om inget moment från gymnasiegemensam kurs är utlagd mot APL. Skolinspektionen bedömer att skolan, för att ytterligare höja kvaliteten, kan beakta att låta kursmoment från de gymnasiegemensamma finnas med i planeringen av APL. Detta för att ge ytterligare aspekter och perspektiv på elevernas yrkeskunnande, och därmed upplevelse av helhet och sammanhang i utbildningen.

Vidare bedömer Skolinspektionen att skolledningen uppmuntrar samarbete mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen. Rektorn ger tillräckliga organisatoriska förutsättningar för att lärarna ska kunna samverka i syfte att skapa en utbildning där eleverna får ett sammanhang i sina studier.

Skolinspektionen har inte identifierat några utvecklingsområden inom de områden som har granskats. Kvalitetsgranskningen av Peabskolan i Upplands Väsby, med huvudmannen Peabskolan AB, avslutas därför.

2017-05-29

4 (14)

Dnr 40-2016:202

Beskrivning av huvudman och besökta skolenhet

Peabskolan Upplands Väsby är en fristående gymnasieskola som erbjuder bygg- och anläggningsprogrammet samt ett introduktionsprogram, programinriktat individuellt val (PRIV). Bygg- och anläggningsprogrammet ges med inriktningarna husbyggnad samt mark och anläggning. Tänkta yrkesutgångar är träarbetare, murare, anläggningsarbetare och betongarbetare. Totalt på skolan går det 66 elever på bygg- och anläggningsprogrammet.

Huvudman för Peabskolan i Upplands Väsby är Peabskolan AB. Skolan leds av en rektor och skolan har ett arbetslag bestående av skolans samtliga undervisande lärare.

Från och med årskurs 2 ger Peabskolan Upplands Väsby eleverna minst hälften av deras utbildning genom APL. Det innebär att i princip alla yrkeskurser ligger mot APL i årskurs 2 och 3 samt att utbildningen bedrivs som lärlingsutbildning från och med årskurs 2. Under årskurs 1 har eleverna undervisning i yrkeskurser i skolans bygghall, vilket innebär en skolförlagd undervisning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redogör Skolinspektionen mer utförligt för sina bedömningar kring frågeställningarna.

1. Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 16 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska det för varje nationellt program finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Av förarbetena (prop. 2008/09:199 s. 117 f.) framkommer att examensmålen ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen från elevens första dag på programmet. Det framkommer också att examensmålen ska styra utbildningen och gymnasiearbetets utformning och innehåll. Av 1 § förordning (2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program framgår bland annat att examensmålen gäller utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i läroplanen för gymnasieskolan.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) föreskriver i kapitel 2.1 bland annat att läraren ska:

- i undervisningen skapa en balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande,- samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmål- organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnes-övergripande.

2017-05-29

5 (14)

Dnr 40-2016:202

1.1 Ger samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen eleverna möjlighet till en upplevelse av helhet och sammanhang i sin utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen fungerar väl och ger eleverna möjlighet till en upplevelse av helhet och sammanhang i sin utbildning. Granskningen visar att lärarna utgår från examensmålen i sin planering av undervisningen och att det förekommer kollegialt lärande lärare emellan.

Granskningen visar även att lärarna arbetar med infärgning. Vidare visar granskningen att lärarna i gymnasiegemensamma ämnen och yrkesämnena samarbetar med varandra, bland annat i de ämnesövergripande projekt som skolan genomför. Dessa projekt är något som Skolinspektionen bedömer vara goda exempel på hur man kan arbeta för att öka elevernas känsla av helhet och sammanhang i sin utbildning.

Undervisningen planeras och genomförs med utgångspunkt i examensmålen

Lärare i yrkesämnena uppger i intervju att examensmålen finns med som utgångspunkt när de planerar undervisningen. "De är så färska i minnet och man använder sig av dem hela tiden" säger en av yrkeslärarna. Yrkesläraren uppger vidare att diskussioner med eleverna om examensmålen till exempel kommer upp när de pratar om anställningsbarhet, ergonomi och när eleverna ska lösa uppgifter som innebär att de själva ska fundera ut tänkbara lösningar.

De elever som Skolinspektionen träffade i samband med besöket är först lite tveksamma när ordet examensmål tas upp i intervjun. När Skolinspektionen förklarar ordet och även läst lite ur examensmålen så uppger eleverna att de hört och pratat om dem med sina lärare. De intervjuade eleverna i årskurs 3 säger även att de känner väl igen dem från gymnasiearbetet som de arbetat med under denna termin.

Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen uppger att undervisningen ofta bedrivs i projekt eller ämnesövergripande teman. Det innebär att flera lärare planerar undervisningen tillsammans och att det nästan alltid finns med en yrkeslärare samt någon eller några lärare i gymnasiegemensamma ämnen. Enligt lärarna finns examensmålen med som grund i planeringen av projekten. Lärarna ger exempel som att eleverna får träna att arbeta både i grupp och enskilt, de får lära sig om hållbart byggande och de får använda sig av matematiska uträkningar kopplat till byggämnena.

2017-05-29

6 (14)

Dnr 40-2016:202

Samarbete mellan yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen förekommer

Inför Skolinspektionens besök har skolan skickat in underlag, bland annat dokumentet "Projektkalender Upplands Väsby vt-17". I dokumentet finns ett flertal inplanerade projekt under vårterminen, samtliga projekt är ämnesövergripande i någon mån. Projekt som nämns i kalendern är bland annat; värdegrund, förråd, sex och samlevnad, byggnadsvård, anställningsbarhet och gymnasiearbete. Arbetsplaner för vissa av dessa projekt har även skickats in. Exempelvis projektet "förråd" som ges som ett ämnesövergripande arbete i kurserna Bygg- och anläggning 1, Matematik 1a1, Idrott och hälsa 1, Svenska 1 och Engelska 5. Ett annat exempel som skickats in är projektet "bygg å risk" som gavs under höstterminen -16. I det projektet ingick kurserna Husbyggnad 3, Anläggning 2 och Naturkunskap 1.

I intervju med lärare i både gymnasiegemensamma ämnen och i yrkesämnen framkommer att de arbetar ämnesövergripande i och med skolans projekt. Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen uppger att det är viktigt med samarbete mellan alla skolans lärare. De uppger vidare att det också är viktigt att det finns en tydlig mening med vilka ämnen som ingår i projekten. Enligt lärarna i gymnasiegemensamma ämnen kan det bli förvirrande för eleverna om för många ämnen är inblandade. "Det är viktigt, men får inte överdrivas. Ska vara konkret, bra och välplanerat" säger en av lärarna.

Lärare i yrkesämnen uppger att skolans ämnesövergripande arbete i form av projekt påbörjades i större skala för ungefär tre år sedan. Då var det många lärare som var ovana, uppger yrkesläraren, och tillägger att "alla körde på och testade". Yrkesläraren uppger vidare att projekten ofta drivs som grupparbete, men att de även försöker ha individuella arbeten då de sett att eleverna presterar bättre då.

Rektorn uppger i intervju att skolan har som ambition att arbeta ämnesövergripande. Rektorn uppger vidare att projekten blir lite personbundna och om en lärare till exempel är sjukskriven eller föräldraledig så försvåras samarbetet. Rektorn uppger även att det finns elever som upplever projekten som lite röriga om inte lärarna är samplanerade och koordinerade med varandra. Men rektorn uppger att han upplever att de flesta elever tycker att projekten varit bra.

2017-05-29

7 (14)

Dnr 40-2016:202

Det finns konkreta exempel på ämnesintegrering, till exempel i form av så kallad infärgning

Rektorn uppger att lärarna arbetar med infärgning, dvs. när stoff och moment från ett ämne används som illustration och arbetsmaterial i ett annat ämne. Enligt rektorn tas detta upp för diskussion på möten och rektorn säger även att han utgår från att lärarna knyter an till byggämnet, något som rektorn ser som självklart i och med att endast byggprogrammet finns på skolan. Rektorn ger exempel som att läraren i matematik delvis ger sin undervisning i bygghallen och att de försöker lägga in bygghistoria i kursen Historia 1a1.

Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen uppger att de försöker använda sig av infärgning i sin undervisning. Ett exempel som de tar upp är i kursen Naturkunskap 1 där läraren tar upp om hållbart byggande. I den kursen försöker läraren visa på fördelarna med hållbart byggande och varför man bör bygga på det viset, medan eleverna i byggkursen får lära sig hur man bygger hållbart. Enligt läraren i idrott och hälsa finns det flera moment i undervisningen som kopplas mot yrkesämnena, till exempel ergonomi, livsstil, kost och hälsa.

Lärare i yrkesämnena uppger att läraren i kursen Matematik 1a1 arbetar med infärgning och yrkesläraren uppger vidare att ämnet matematik ofta används i byggkurser. "I bygg finns det mycket matte och vi har alltid en räkneuppgift också" säger yrkesläraren. Eleverna uppger även de att matematik kopplar mot yrkesämnet med så kallad "byggmatte". Eleverna uppger vidare att de använder sig av matematiken i både byggämnena och i kursen Matematik 1a1. Ett annat exempel som eleverna ger på infärgning är att de får lära sig ord och uttryck från byggämnet på engelska.

Det förekommer kollegialt lärande mellan yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen

Såväl lärare i gymnasiegemensamma ämnen som lärare i yrkesämnena uppger att de ofta besöker varandras lektioner. Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen uppger även att de besöker yrkesämnena "för att se vad de gör och för att kunna färga in". Lärarna uppger att de alltid besöker varandras lektioner när de har gemensamma projekt, men säger att det händer vid andra tillfällen också. Detta bekräftas i intervju med elever som uppger att det är vanligt att det kommer in lärare på lektioner. "Det är oftast bra, för då finns det många att få hjälp av" säger en av eleverna i intervju. Yrkeslärare uppger att de upplever att klassen blir lugnare när det är fler lärare i klassrummet och att eleverna uppskattar att lärarna visar intresse för hur det går för dem i de olika ämnena.

2017-05-29

8 (14)

Dnr 40-2016:202

1.2 Ges eleverna möjlighet till helhet och sammanhang i sin utbildning genom att APL och den skolförlagda utbildningen ömsesidigt bidrar till att utveckla de kunskaper som framgår av examensmålen?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna ges möjlighet till helhet och sammanhang genom att den skolförlagda utbildningen och APL ömsesidigt bidrar till att utveckla elevernas kunskaper i förhållande till examensmålen. Granskningen visar att lärare och handledare samverkar i arbetet med att planera och genomföra APL. Granskningen visar vidare att examensmålen ligger till grund för den bedömning som eleverna får under sin APL. Detta arbete är något som Skolinspektionen bedömer som ett gott exempel för att skapa en balans mellan skolförlagd och arbetsplatsförlagd utbildning. För att ytterligare höja kvaliteten, i arbetet med att ge ytterligare aspekter och perspektiv på elevernas yrkeskunnande, kan skolan beakta att låta kursmoment från de gymnasiegemensamma finnas med i planeringen av APL.

Skolinspektionen bedömer även att skolans arbete med att samverka med arbetslivet genom att bjuda in företrädare för arbetslivet till den skolförlagda utbildningen är ett gott exempel. Skolinspektionen bedömer att detta arbetssätt stödjer elevernas lärande och upplevelse av helhet och sammanhang.

De kurser som läggs ut på APL bestäms med utgångspunkt i de kunskaper som eleverna ska utveckla enligt examensmålen

I inskickat material finns det beskrivet att eleverna på Peabskolan Upplands Väsby har sina yrkeskurser utlagda mot APL under årskurs 2 och 3. Det är endast yrkeskurserna Husbyggnadsprocessen respektive Anläggningsprocessen (200 poäng) som är skolförlagda under dessa årskurser. Enligt rektorn har skolan utarbetat en mall för de färdigheter som finns beskrivna i examensmålen och kopplat dessa mot yrkeskurser samt APL.

Lärare och handledare samverkar kring planering, genomförande och uppföljning av APL

Eleverna uppger i intervju att de förbereds innan APL bland annat genom att lärarna går igenom regler som kan finnas på arbetsplatsen, att det är viktigt att passa tider och att de får träffa handledaren. Lärarna uppger i sin tur att skolan alltid börjar med att ha ett föräldramöte inför APL. Enligt lärarna är det viktigt att föräldrarna får veta om upplägget och att de till exempel kan behöva hjälpa sin tonåring att komma i tid på morgonen. Lärarna uppger att de upplever att just tid är viktigt på byggarbetsplatserna och att en del av yrkeskulturen på ett bygge är "att komma i tid och att sluta i tid". Utöver föräldramöte och samtal

2017-05-29

9 (14)

Dnr 40-2016:202

med eleverna om dessa saker följer även lärarna med eleverna för ett första besök på arbetsplatsen. Eleverna får då en rundvandring, vetskap om vilka risker som finns på arbetsplatsen, vilka återsamlingsplatser som är aktuella och handledaren visar eleven till ett skåp där eleven kan ha sina tillhörigheter. Enligt handledaren är det viktigt att se till att eleven har en stol att sitta på i fika-baracken och att det finns verktyg till dem.

Eleverna har med sig uppgifter på APL. Enligt yrkeslärare skriver eleverna en dagbok, även kallad loggbok, på sin APL och fyller i ett tidkort där det står hur många timmar de arbetat med ett visst moment. I intervju uppger en APL-handledare att det är handledarna ute på arbetsplatsen som skriver under tidkortet som sedan förmedlas till skolan. Handledaren uppger även att det finns ett papper där det beskrivs vad eleverna förväntas arbeta med under sin APL och att lärarna följer upp elevernas lärande under de besök som de genomför. Enligt handledaren kommer en lärare på besök till APL-platsen cirka två gånger per fyra veckorsperiod.

Lärarna uppger att eleverna ofta har med sig uppgifter från gymnasiegemensamma ämnen, även om de kurserna inte ligger utlagda mot APL. Lärarna ger exempel som att eleverna har med sig en uppgift i ergonomi och en uppgift kring kost, vad de åt under en dag, från kursen Idrott och hälsa 1. Ett annat exempel som ges är från kursen Svenska 1 där eleverna har haft en uppgift att genomföra en intervju med sin handledare. Lärarna uppger vidare att det även tillkommer uppgifter inom de gymnasiegemensamma ämnena som ges efter APL-perioden och att uppgifterna då bygger på vad eleverna har fått göra på APL-platsen.

Skolinspektionen har även tagit del av dokumentet "omdömesmall för trepartssamtal" som används när eleven har APL. I dokumentet finns frågor kring elevens förmågor som härleder från examensmålen. Dessa förmågor bedöms i det trepartssamtal som läraren, eleven och handledaren har. Yrkeslärare uppger i intervju att bedömningsmallen utvärderas och revideras kontinuerligt. Eleverna uppger att de för varje APL-period har med sig en ny omdömesmall som används vid samtalen med lärarna och handledarna.

Företrädare för arbetslivet medverkar i den skolförlagda delen av undervisningen

Lärarna uppger att företrädare för arbetslivet regelbundet bjuds in till skolan. Exempelvis kommer det personalsamordnare från PEAB till skolan för att föreläsa om anställningsbarhet och en säkerhetschef föreläser om etik och moral. Skolan bjuder även in föreläsare i ergonomi, en före detta byggarbetsare med arbetsskada, som berättar om vikten av att lyfta rätt och om säkerhet. Rektorn ger

2017-05-29

10 (14)

Dnr 40-2016:202

också dessa exempel och tillägger att skolan även bjuder in före detta elever som får berätta om hur de upplever det att vara på en byggarbetsplats.

2. Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen och mellan utbildningens olika delar så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 2 kap. 9 § skollagen (2010:800) ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. I 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 648) framkommer att [rektors] besluten kan röra exempelvis personalens ansvarsområden, schemaläggning eller barnens och elevernas fördelning på klasser eller grupper.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) framgår att rektor som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att:

- samverkan mellan lärare i olika kurser kommer till stånd så att eleverna får ett sammanhang i sina studier,
- skolans arbete med kunskapsområden, där flera ämnen ska bidra och samordnas så att de utgör en helhet för eleven.

2.1 Säkerställer rektor att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns arbete med att säkerställa att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning fungerar väl. Granskningen visar att rektorn uppmuntrar samverkan mellan lärarna och att deras samarbete är prioriterat på skolan.

Granskningen visar även att rektorn reflekterar över identifierade skillnader i värderingar mellan skola och arbetsliv. Lärarna tar även upp kunskaps- och värdegrundsfrågor med eleverna exempelvis genom diskussioner kring språkbruk och yrkeskultur. Skolinspektionen bedömer att detta arbete bidrar till att öka elevernas möjligheter att reflektera över kulturella förutsättningar i deras utbildning.

2017-05-29

11 (14)

Dnr 40-2016:202

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn säkerställer att handledarna har god kunskap om sitt uppdrag. Dock visar granskningen att rektorn identifierat att det finns APL-handledare som inte har tillräckligt med tålamod med de elever som ännu inte har så stora kunskaper inom byggämnet. Skolinspektionen förutsätter att rektorn fortsätter arbetet med att säkerställa att handledarna erbjuder eleverna ett gott stöd under det arbetsplatsförlagda lärandet.

Rektorn uppmuntrar och prioriterar samarbete mellan yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen

Lärarna uppger att rektorn driver på och uppmuntrar till samarbete bland annat genom att ge tid till lärarna att samverka. Lärarna uppger att även huvudmannen uppmuntrar samarbete genom att bland annat se till att huvudmannens olika skolor delar med sig till varandra av sina ämnesövergripande projekt. Enligt lärarna är rektorn medveten om det samarbete som sker mellan lärarna och de tillägger att eftersom att skolan är så liten blir rektorn hela tiden varse om vad som fungerar bra, och vad som fungerar mindre bra. Rektorn uppger i sin tur att han upplever det som en svår balansgång att veta hur mycket han ska driva på. Rektorn uppger att han upplever att arbetet med att följa upp samarbeten och att se till att alla deltar i samverkan är något som rektorn kan utveckla ytterligare.

Skillnader i synsätt och värderingar mellan arbetsplatser och skola synliggörs och behandlas i den skolförlagda delen av utbildningen

Rektorn uppger att han upplever att det finns arbetsplatser och handledare som inte har så stort tålamod med elever som inte har stora kunskaper inom bygg, men rektorn tillägger även att det finns gott om handledare som har tålamod och som ser APL som ett lärande för eleverna.

APL-handledare uppger att det arbetsplatsförlagda lärandet är viktigt för elevernas förståelse för yrket och att APL bidrar till att eleverna får känna att de är delaktiga i ett byggande. En handledare uppger vidare att hen upplever det viktigt att prata med eleverna om vikten av att vara initiativrika, problemlösare och att de ska arbeta för att få så lite spill som möjligt när de bygger. Handledaren uppger även att i och med att hela branschen bygger på ackord är det viktigt att visa eleverna vad som förväntas av dem.

Yrkeslärare uppger att gymnasiegemensamma ämnen är viktiga för eleverna i deras kommande yrkesliv, med tillägget att yrkesläraren upplever det viktigt att ämnet har någon koppling mot yrkesämnen. Lärarna uppger samstämmigt att matematiken är viktig för eleverna och ger även exempel som att samhällskunskap, historia, religion och naturkunskap ger eleverna en förståelse för hur det byggs nu. Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen uppger att de i sina ämnen

2017-05-29

12 (14)

Dnr 40-2016:202

försöker anknyta till bygg på olika sätt, exempelvis genom att göra ett studiebesök på en byggarbetsplats i samband med introduktion av uppgift som ska arbetas med i skolan. Även APL-handledaren ger exempel på gymnasiegemensamma ämnen som matematik, idrott och språk som anses viktiga inom yrkeslivet.

Lärarna uppger att de regelbundet arbetar med värdegrundsarbete, bland annat genom inplanerade projekt och olika teman i undervisningen. I arbetet med värdegrunden så ger lärarna exempel på att språkbruk, yrkeskultur och fackspråk diskuteras. Även eleverna ger exempel på hur de arbetar med värdegrundsarbete, både på skolan och inför APL-perioder. Eleverna uppger även att om de skulle uppleva att något inte känns bra på sin APL-plats så tar de kontakt med sin mentor på skolan. Eleverna uppger vidare att APL-platserna arbetar med jämställdhet och om man som elev upplever ett problem så vill förelagsledningen veta det.

APL-handledaren uppger att det finns ord i byggbranschens fackspråk som är bra om eleverna kan när de kommer ut på APL. Även eleverna uppger det samma i intervjuer. Rektorn uppger i sin tur att språket som används i bygghallen är viktig för kunskapsöverföringen. Rektorn ger även som exempel att eleverna brukar få uppgifter för att träna detta, till exempel genom att filma en redovisning som innehåller fackspråkliga ord och begrepp.

Rektorn säkerställer att handledarna har kunskap om skolans författningar och om syftet med APL i elevernas utbildning

Peabskolan Upplands Väsby har inom företagskoncernen en handledarutbildning som APL-platserna kan anmäla sig till. Enligt yrkeslärare är det en populär utbildning som ges ett flertal gånger per år. Företagskoncernen har som policy att alla handledare ska ha genomgått handledarutbildningen. En yrkeslärare tillägger att hen anser att det viktigaste är att handledaren vill vara handledare och att det är en lämplig person. Rektorn uppger i intervju att handledarutbildningen till stor del fokuserar på hur det är att vara handledare och hur man ska förhålla sig till unga människor. Enligt rektorn finns det en anställd person inom Peabskolan AB som har hand om utbildningen som ges med två inledande dagar och en avslutande dag efter ett år. APL-handledaren bekräftar i intervju att skolan anordnar handledarutbildning och som handledaren deltog i för några år sedan, även om utbildningen hade ett annat upplägg då. Handledarutbildningen gavs då som en tre dagars sammanhängande utbildning.

2017-05-29

13 (14)

Dnr 40-2016:202

2.2 Ger organisation och ledarskap förutsättningar för lärare att samverka i syfte att skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn ger organisatoriska förutsättningar för att lärarna ska kunna samverka i syfte att skapa en utbildning där eleverna får helhet och sammanhang i sina studier. Granskningen visar att det finns tid för lärarna att samverka så att eleverna exempelvis får arbeta ämnesövergripande.

Organiseringen av arbetslag ger yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen förutsättningar att samverka

Lärarna uppger i intervjuer att samtliga undervisande lärare sitter i samma arbetsrum. På skolan arbetar åtta lärare och alla ingår i samma arbetslag. Enligt lärarna finns det goda möjligheter till samarbete. Rektorn uppger att i och med att lärarna har ett gemensamt arbetsrum ger det förutsättningar för samarbete. Rektorn uppger även att lärarna har schemalagda arbetslagsmöten där samverkan sker. Även lärarna tar upp arbetslagsmöten som exempel på tid för samverkan och de tillägger att rektorn oftast sitter med på dessa möten. Rektorn själv uppger att han upplever att det kan ske en förbättring kring uppföljningen av lärares samarbeten och ämnesövergripande projekt, och tillägger att det är en balansgång hur mycket man ska styra som pedagogisk ledare.

Det finns tid och möjlighet till samplanering mellan yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen

Som tidigare beskrivits har eleverna skolförlagd utbildning i årskurs 1. Då har eleverna två dagar med yrkesämnena och tre dagar med gymnasiegemensamma ämnen. Under årskurs 1 har eleverna inplanerade projekt, ämnesövergripande teman, som löper över året. Eleverna i årskurs 2 och 3 har skolförlagd utbildning och arbetsplatsförlagd utbildning i fyra-veckorsperioder. Under fyra-veckorsperioder med skolförlagd utbildning arbetar eleverna i projekt. Detta finns beskrivet i inskickat material.

Lärarna uppger i intervju att upplägget med att eleverna finns veckovis på skolan medför att det finns gott om tid att genomföra ämnesövergripande projekt. Lärarna uppger vidare att de genom projekten ofta besöker varandra på lektioner och pratar med varandra i anslutning till lektionerna, ett kollegialt lärande som en av lärarna beskriver på följande sätt "det är det bästa sättet som lärare att lära sig".

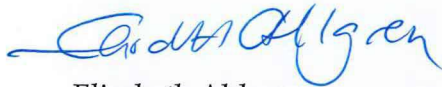
2017-05-29

14 (14)

Dnr 40-2016:202

I ärendets slutliga handläggning har Maud Karlström och juristen Ingegärd Hilborn deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Stina Linder
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 Författningsstöd